

NOTAT

Dato: Datert 22.04.26
Prosjekt: Detaljregulering utvidelse av Tørrmoen masseuttak
Tema: Oppsummering av høringsuttalelser med *forslagstillers kommentar og gjennomført revisjon*

Bakgrunn:

- Planinitiativ sist datert 29.03.23
- Oppstartmøte 29.03.23
- Varsling av planoppstart, brev datert 16.04.23
- Politisk 1. gangs behandling 14.05.25
- Høringsperiode 14.05. – 11.07.25

Det kom 4 høringsuttalelser til planforslaget:

1. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, 11.08.25
2. Akershus fylkeskommune, 12.08.25
3. NVE, 26.05.25
4. Direktoratet for mineralforvaltning, 18.07.25

1) Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, 11.08.25

Vurdering av behovet for konsekvensutredning

Arealet som foreslås regulert er kun delvis i samsvar med formål for råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Resterende areal er avsatt til LNF-formål. Ber om at planstatus går klart frem, for å unngå uklarheter og misoppfatning.

Siden deler av planområdet ikke er i tråd med overordnet plan er det nødvendig å gjøre en nærmere vurdering av krav til konsekvensutredning. Planbeskrivelsens vurdering av utredningsplikt er ikke tilstrekkelig. Ber også om at konsekvensutredningen som en gang ble utarbeidet for formålet råstoffutvinning i kommuneplanen blir vist i planarbeidet.

Vurderingen av om tiltaket faller inn under forskriftens vedlegg II punkt 2 bokstav a) eller medfører vesentlig virkning for miljø eller samfunn etter kriteriene i § 10 må baseres på en vurdering av den konkrete utvidelsen og driften det planlegges for. Vurderer at kunnskapsgrunnlaget knyttet til natur-/kulturverdier ikke er tilstrekkelig. Bør også utrede alternative områder for utvidelse, inkludere areal avsatt i k-plan. Slik planforslaget er presentert er det kun best egnethet for driften av tiltaket som ligger til grunn for foreslått plassering.

Naturmangfold

Mener at en generell utsjekk av Naturbasen for området er en tynn vurdering av hvorvidt området innehar viktige naturverdier.

I beskrivelsen av området står det kun en kort beskrivelse at arealet består av barskog med lav bonitet. Vi ser av AR5 kart fra NIBIO at det også er noe areal som er registrert med «middels bonitet». Det foreligger en skogbruksplan for området som viser at skogen består av furuskog og deler av skogen er registrert med en alder på 105 år.

Savner bilder av hvordan området ser ut. Mangler vurdering etter naturmangfoldloven §12.

Påpeker igjen at kunnskapsgrunnlag naturmangfold er mangelfullt. Befaring og en vurdering av området i felt må gjøres av fagkyndig og på et tidspunkt hvor det er mulig å observere relevant naturmangfold. Naturmangfold kartlegges med anerkjent metodikk og ved bruk av gjeldende norske standarder.

- *Planbeskrivelsen pkt. 1.5 er presisert slik at avvik fra kommuneplan tydelig kommer frem.*
- *Vurdering av utredningsplikt KU i planbeskrivelsen kap. 1.6 er supplert, inkl. lagt inn tabell i figur 6.*
- *Planbeskrivelsen pkt. 2.3, 2.4 og 2.5 er oppdatert mht. vannmiljø, naturmiljø og skogbruk (planområdet er avskoget i samsvar med gjeldende krav og norsk PEFC-skogstandard).*

- *Vurdering etter naturmangfoldloven §12 er innarbeidet under pkt. 4.3 i planbeskrivelsen.*
- *Befaringsfoto 10.09.25 er vedlagt planbeskrivelsen.*

Vannmiljø

Viktig å etablere løsninger for overvann og sigevann som bidrar til å begrense tilførsler av nitrogen fra sprengstein til vassdrag.

Mener at kunnskapsgrunnlaget for vurdering av virksomhetens effekt på vannmiljø er begrenset og at det er behov for nye måledata fra resipientene for at miljøtilstand, påvirkning og måloppnåelse etter vannforskriften skal kunne vurderes.

Presiserer at det må kunne dokumenteres at resipienter ikke påvirkes negativt og forutsetter at vannforskriften med tilhørende klassifiseringsveileder legges til grunn for videre krav til overvåking og vurdering av miljøtilstand og tiltaksbehov.

Det er gjennomført måling av nitrogeninnhold ved fire utvalgte prøvepunkt i mars 2026. Resultat fra målingene er vurdert å gi tilstrekkelig dokumentasjon på at driften ved Tørrmoen masseuttak ikke påvirker resipienten negativt mht. nitrogenforbindelser og annen forurensning.

- *Planbeskrivelsen pkt. 2.3 og 4.4 er supplert med beskrivelse og vurdering av nitrogenavrenning fra masseuttaket. Dokumentasjon av prøveresultatene følger som vedlegg 10.*

Støy

Det er viktig å sikre at befolkningen ikke blir utsatt for forurensning, dårlig luftkvalitet og støy. Vi minner om forurensningsforskriftens bestemmelser om sprengning, og at naboer skal være varslet om når sprengninger skal finne sted. *Følger av driftsplan.*

Landskap

Ber om at det knyttes bestemmelse om maks høyde for midlertidig etablering av bygninger og andre anlegg som er nødvendige for driften av uttaket.

Maks høyde 8,0 m er innarbeidet i planbestemmelsene § 3.1.1.

Ber om at det i avslutningsplan settes krav til helningsgrad på skråningene mot omkringliggende terreng, f.eks. at det ikke skal være brattere enn 30 grader. Det bør settes krav i bestemmelsene at landskapskvaliteter som åsprofiler, landskapsilhuetter eller horisontlinjer ikke skal brytes.

Disse kravene er innarbeidet i planbestemmelsene § 3.1.2.

Landbruk

Mener bestemmelsen om istandsetting/tilbakeføring må presiseres, og ber om at det legges til at tilbakeføringen skal bestå av stedegne jordmasser og at det skal plantes til med skog, jf. skogbruksloven med forskrifter. Vi ber om at det settes en tidsfrist for istandsetting etter endt uttak.

Disse kravene er innarbeidet i planbestemmelsene § 3.2.

Vi anbefaler at det vurderes etappevis tilbakeføring og istandsetting av uttaksområdet av hensyn til flomdemping, avrenning, landskap/natur og karbonlagring.

Uttaksområdets utforming/utdrift tilsier at etappevis tilbakeføring/istandsetting er lite hensiktsmessig.

Massehåndtering

Mener at rene masser er et upresist begrep og anbefaler heller at begrepet ikke forurensede jord- og steinmasser benyttes.

Er gjennomgående korrigert i planbeskrivelse og planbestemmelser.

Viser til at det dreier seg om å etablere et avfallsdeponi i kategori 3 jf. avfallsforskriften § 9-5, og mener det er mer hensiktsmessig å omtale dette som et avfallsdeponi for inert avfall og lett forurensede masser, fremfor å bruke begrepet massedeponi.

Er korrigert til avfalls-/massedeponi i planbestemmelser og planbeskrivelse.

Mottak og håndtering av masser

Det er viktig at endelige kotehøyder, areal, den totale mengden avfall som tillates deponert innenfor planområdet, samt maksimal driftstid (år) før endelig oppfylling fremkommer av reguleringsplanen. Plasseringen av deponiet innenfor planområdet bør være tydelig markert.

Ved etablering av et avfallsdeponi er det også svært viktig at det gjøres utredninger med hensyn til grunnforhold, stabilitet og rasfare.

Vurderer at planbestemmelsenes krav til plan for mottak og oppfylling av masser i planbestemmelsene § 3.1.2. gir tilstrekkelig styring.

Ved utfylling må det gjøres en steds spesifikk vurdering av forurensningspotensiale. Dersom denne viser at utfyllingen medfører fare forurensning eller kan virke skjemmende, vil det kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Det må utarbeides en steds spesifikk miljørisikovurdering.

Er krav til dokumentert mottakskontroll i planbestemmelsene § 3.1.2 presisert at krav til tillatelse etter forurensningslovens § 11 kan være aktuelt er innarbeidet i planbeskrivelsen kap. 3.2.2.

2) Akershus fylkeskommune, 12.08.25

Deler av planområdet er avsatt til LNF-formål, og dermed ikke i tråd med formål råstoffutvinning. Fylkeskommunen vurderer det som uheldig at det ikke fremmes alternative plasseringer, som er i tråd med kommuneplanens arealformål. Anbefaler at kommunen vurderer alternative utvidelser av masseuttaket som er i tråd med kommuneplanen.

Fylkeskommunen forventer at kommunen som ansvarlig planmyndighet påser at eventuelle farer er kartlagt, vurdert og tatt tilstrekkelig hensyn til, særlig knyttet til vassdrag og flom.

Avdeling for kulturminner automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner og avdeling for friluftsliv har vurdert planforslaget, og har ingen merknader.

- *Planbeskrivelsen pkt. 1.5 er presisert slik at avvik fra kommuneplan tydelig kommer frem.*
- *Vurdering av utredningsplikt KU i planbeskrivelsen kap. 1.5 er supplert, inkl. lagt inn tabell i figur 6.*
- *Planbeskrivelsen pkt. 2.4 og 2.5 er oppdatert mht. naturmiljø og skogbruk (planområdet er avskoget i samsvar med gjeldende krav og norsk PEFC-skogstandard).*

3) NVE, 26.05.25

Uttalelsen inneholder henvisning til veiledere og verktøy ved utforming av arealplaner, ref. www.nvw.no/arealplan. NVE legger til grunn at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser og minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.

4) Direktoratet for mineralforvaltning - DMF, 18.07.25

Påpeker at planbestemmelsenes henvisning til mineralloven er unødvendig og anbefalt fjernet.

Henvisning fjernet under planbestemmelsene § 3.1. Foreslår dobbelthjemmel videreført under § 2.2 for å tydeliggjøre at planen åpner for både uttak og deponi.

Kommunen bør stille krav i bestemmelsene om at mellomlagring og deponering av masser kun er tillatt i de delene av områdene der uttak er avsluttet, og at drift av masseuttaket ikke skal være til hinder for driften av masseuttak.

Innarbeidet under planbestemmelsene § 3.1.2.